

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

DE || LIBERTATE || CHRISTIANA ||

Lensaeus, Johannes

Antverpiae, 1590

Capvt XV. Institutorum Monasticorum varietatem, nihil officere Christianæ
libertati.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46059](#)

laudatur, & ipsæ laudes, Alleluia sunt. Quid igitur est, quod instituta mirantur frequentiora ieunia, quando hoc & ad salutem nostram accommodatissimum, & tempori, quo sponsi presentia caremus, congruentissimum reperitur? Ideoque cum in literis Euangelicis & Apostolicis præceptum esset (quemadmodum Augustinus ait) ieunium; quibus autem diebus oporteret Epiſt. ad Caſtanum. ieunare, præcepto Domini vel Apostolorum, non esset in iisdem literis definitum: intellexerunt Ecclesiæ prefecti, id sibi relictum esse, ut ea in re, sicuti & in modo ieunandi, certum prescriberent ordinem, qui à subditis seruaretur.

CAPVT. x.v.

Institutorum Monasticorum varietatem, nihil officere Christianæ libertati.

Quod autem propriè pertinet ad instituta monastica, suam hic Bernardus causam tucatur. Eos enim alloquēs, qui de multitudine varietate que præceptorum querebantur, si ea cōscientias subditorum, quemadmodum Bernardus docuerat, obligarēt: hinc Lib. de præcep. & dispens. vos, inquit, sumentes materiam siue occasionem argumentandi, asseritis, si hoc cōstiterit, ut iussa hominum quilibet, vel instituta, diuinæ auctoritatis pondere estimanda sint, hominem sub homine aut vix aut nequaquam posse salvati, cum in tanto cumulo mandatorum, quæ Prælati etiam per incuriam saepe præcipiant, interdum non prænaricari, aut difficile admundum, aut omnino impossibile videatur. Et quidem nego difficultatem tantæ inesse perfectioni, sed cum ipsa corde imperfecto præsumitur. Porro imperfecti cordis, & infirmæ prorsus voluntatis indicium est, statuta seniorum studiosius discutere, hærere ad singula quæ iniunguntur, exigere de quibusque rationem, & male

malè suspicari de omni præcepto, cuius causa latuerit
nec vñquam libenter obedire, nisi cùm audire coni-
gerit quod fortè libuerit, aut quod non aliter licere se
expedire monstrauerit vel aperra ratio, vel indubitate
auctoritas. Delicata satis, imò nimis molesta est huic
cetodi obedientia. Non planè hæc illa est quæ ex no-
gula traditur, obediētia sine mora: disputare profecti
hoc est in astu cordis, non in auditu auris obedit:
Istiusmodi ergo carnalem animam non modò premi
sed etiam opprimi pondere præsumptæ perfectionis
necessæ est: quia non potest portare caro infirma, quo
solus spiritus promptius experitur iugum esse suauem
onus leue. Christi quippe iugum & onus est, & omni
no importabile, nisi Christi æquè Spiritui. hinc itaque
si dicitis legem regulæ subintraffe, vt abundanter do-
ctum, verum dicitis. Cæterum culpa hæc, non est de
legis, aut dantis legem, sed imprudente profidentis,
impiè præuaricantis. Mandatum quidem sanctum de
iustum, sed tu te noris esse carnalem, venundatum sub
peccato. Verùm hoc antè prouidisse debueras, que
turris huius Euangelicæ non priùs iaceres fundamen-
ta, quām sedens computares, si haberes sumptus ad
perficiendum. Nunc autem quid restat, nisi vt aut cor-
rectus obediā senioribus, aut confusus audias ab illu-
soribus: Hic homo cœpit ædificare, & nō potuit con-
summare? Hęc Bernardus. Multa igitur esse fatemur de
varia præcepta monastici instituti, sed eiusmodi, qua
obseruata, perfectionis studium mirè promoveant
quæ peccata innumera, quibus in seculo proclini-
polluimus, excludant: quæ conducant ad pleniorē de-
uinæ Legis obseruationem, in qua omnis Christianus
virtutis progressio atque consummatio est: quæ ipsi
varietate sua, bonas mentes & voluntates instruant
pleniūs, præbentque illis scientiam utilem, cui se con-
forment: cuiusmodi instructione, propter varios vir-
cas,

casus, & ignorantias nostras atque infirmitates, indigemus: quæ viam in cælum verè expeditam & muniam reddant: quæ denique nemini gratia videantur, nisi qui adhuc Spiritum Christi ad eam mensuram nō habet, qua veraciter amat, & toto corde queritur Christianæ viræ perfectio. Sed etsi aliquantam initio molestiam exhibeant, duraq; eius instituti tam multa vincula videantur: tamen eos postea quos salubriter constrinxerint, mirè liberos dimittuunt. atque id proprium habet Christi iugum, veraque sapientiæ disciplina, constringit, vt laxet: premit, vt leuet: seruitutem quandam carni facit, vt spiritus pariat libertatem. At voluptas mundi huius, id est, seculi & diaboli iugum, habet omnia contraria, blanditur, vt noceat: laxare videtur, vt amarissimè constringat: pollicetur libertatem, ut inextricabilis vincula seruitutis injiciat. Ac præclarè quidem Augustinus in Epistola quæ scripta est ad Epiſt. 39. Licentium, describit quid intersit inter iugum & vincula sapientiæ, & iugum ac vincula mundi huius. Sapientia (inquit) quos primò alligauerit, & exercitatoriis quibusdam laboribus edomuerit, soluit postea, liberatisque sese donat ad fruendum. Et quos primò temporalibus nexibus erudierit, post æternis amplexibus alligat, quo vinculo nec iuendius, nec solidius cogitari quicquam potest. Prima hæc, aliquantulum dura esse confiteor: illaverò ultima, nec dura esse dixerim, quæ dulcissima sunt; nec mollia, quæ firmissima. Vincula vero huius mundi, asperitatem habent veram, iucunditatem falsam; certum dolorem, incertam voluptatem: durum laborem, timidam quietem; rem plenam miseriae, spem beatitudinis inanem. Hactenus Augustinus loco memorato.

CAPUT